

D66

Rotterdam

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam

Schriftelijke vragen ex. art. 30 van het Reglement van Orde
Betreft: VVE-methodes in peutergroepen

Rotterdam, 25 april 2016

Geacht College,

Op zondag 17 april behandelde het televisieprogramma De Monitor het onderwerp voorscholen. De hoofdboodschap was dat pedagogisch medewerkers in sommige gemeenten zogeheten Voorschoolse en Vroegschoolse-onderwijsmethodes opgelegd krijgen, als voorwaarde voor subsidie. Binnen deze methodes wordt onder andere gewerkt met plannings, waarin per week staat beschreven welke doelstellingen de peuters moeten behalen en hoe medewerkers deze doelen kunnen bereiken. Hierdoor wordt de vrijheid om te handelen vanuit de eigen pedagogische expertise beknot. Opmerkelijk is dat de gebruikte methodes door het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) weliswaar als 'goed onderbouwd' beschouwd worden, maar dat geen van de methodes bewezen effectief is.

Hieronder een aantal citaten uit de genoemde uitzending.

Geïnterviewde Ien Wolfhagen, zelf peuterleidster, zegt: *"Ik vind het heel erg belangrijk dat kinderen mogen spelen, en zich spelend mogen ontwikkelen. Wij worden toch genoodzaakt om ons heel erg aan de methode te houden, terwijl de ontwikkeling van het kind – en met name het spel – daarin heel erg belangrijk is."* [...] *"De methode is te belangrijk. Ik vind dat wij als professionals de ruimte moeten krijgen om daar wel vanaf te wijken."* En verder: *"Er wordt toch wel verwacht dat je doet wat er staat. Ik weet dat heel veel collega's daarmee zitten. Die willen heel graag dat het kind speelt, en dat van daaruit die ontwikkeling gaat plaatsvinden."*

Geïnterviewde Mirjam de Vries-Van Lopik, oud-peuterleidster, zegt: *"Ik heb het idee dat op zich aandacht geven aan peuters en op een thematische manier werken met peuters, enorm leuk is en enorm goed is. Alleen ben ik bang dat de methode enigszins is doorgeslagen naar 't meer lerende in plaats van het ontwikkelen vanuit jezelf. En dat vind ik het moeilijke van deze methode, waar ik dan mee gewerkt heb."*

Ook SER-voorzitter Mariëtte Hamer komt aan het woord. Zij zegt onder andere: *"Dat heeft toch ook veel te maken met of de begeleidster in staat is de groep waar dat kind in zit te prikkelen tot nieuwsgierigheid, tot het met andere kinderen kunnen spelen. En ik geloof niet dat je dat allemaal in methodes kunt vatten. Het is de combinatie van de methode, van de begeleiding en van de omgeving waarin dat kind zich bevindt."* En verder: *"Daarom*

pleiten wij zo voor: breng wat er in die kinderopvang gebeurt en wat er in die aparte VVE gebeurt samen. Zorg dat er goede begeleiding is: mensen met een MBO-opleiding, mensen met een HBO-opleiding, en geef die begeleiding goed de ruimte en de ondersteuning – want zij zijn uiteindelijk de deskundigen – om te kijken wat ze met die kinderen kunnen."

En ten slotte komt de directrice van Spelenderwijs Utrecht, Carine Thesingh aan het woord: "*We werken al tien jaar lang met VVE. In het begin waren de programma's echt de leidraad, het VVE-programma was dé methode en we merkten dat dat niet genoeg was. Dat er niet genoeg uit kinderen gehaald werd. En toen zijn we gaan investeren in de leidsters, we hebben de programma's ietsje op de achtergrond gezet als hulpmiddel en hebben geïnvesteerd in HBO-opgeleide jonge-kindspecialisten, die heel goed kinderen kunnen volgen en echt ontwikkelingsgericht bij alle kinderen aan kunnen sluiten."*

In de uitzending wordt niet duidelijk of de geïnterviewde medewerkers werkzaam zijn in Rotterdam. Wel is op de website van De Monitor te lezen dat een tipgever meldt van het schoolbestuur met een VVE-methode te moeten werken, 'omdat de gemeente Rotterdam dat nu eenmaal heeft besloten.' We willen graag van het college weten hoe bovenstaand verhaal zich verhoudt tot de Rotterdamse situatie.

1. Heeft u de betreffende uitzending gezien? En bent u blij met de aandacht voor dit onderwerp?
2. In hoeverre komt het beeld dat gemeenten druk uitoefenen om VVE-methodes te gebruiken overeen met de situatie in de Rotterdamse praktijk? Bent u van mening dat ook de pedagogisch medewerkers in Rotterdam zich strikt aan de VVE-methodes moeten houden? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
3. Hebben pedagogisch medewerkers in Rotterdam voldoende vrijheid om naar eigen inzicht en op basis van hun deskundigheid en professionaliteit uitvoering te geven aan hun werk?
4. Bent u het met Carine Thesingh (directrice Spelenderwijs) eens dat VVE-programma's – waarvan er volgens het NJI van geen één de effectiviteit is aangetoond – als 'hulpmiddel' meer naar de achtergrond zouden moeten verdwijnen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

In de uitzending van De Monitor zitten kinderen vooral vaak op een stoel achter een tafel alsof het een echte school is. Je ziet er weinig kinderen spelen.

5. In hoeverre gaat het er in Rotterdamse peutergroepen ook zo aan toe? Vindt u dit wenselijk?

In het onderwijsbeleid document *Leren Loont!* wordt gesteld: "*Belangrijker nog dan een rijke leeromgeving is dat peuters zich in en door spel ontwikkelen in de volle breedte.*" (pagina 15). Daar is D66 Rotterdam het van harte mee eens: volgens ons moeten peutergroepen gericht zijn op de ontwikkeling van kinderen op 3 gebieden: cognitieve ontwikkeling (taal en tellen), motorische ontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling.

6. Bent u zich nog steeds bewust van bovengenoemde zinsnede in het onderwijsbeleid? Hoe geeft de gemeente invulling aan dit "*door spel ontwikkelen in de volle breedte*"?

In *Leren Loont!* lezen we ook: "*De vve-instellingen ondersteunen deze ontwikkeling door middel van opbrengstgericht werken in de voor- en vroegschoolse educatie.*" (pagina 15) en ook "*Indicator 2: Verbetering van resultaten van doelgroepkinderen in groep 1 en in groep 3 (nulmeting in 2015), zowel in reguliere vve als in groep nul.*" (pagina 17).

7. Kijkt u bij het onderzoeken van de resultaten alleen naar de cognitieve ontwikkeling van de kinderen, of kijkt u ook naar de motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling?

Hoogachtend,

Stefan Kroon
D66 Rotterdam